

Opschrift

Vergadering van 23 maart 2026

Nummer: 2026_MV_00283

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadsleden Tom De Meester, Julie Steendam: Commotie over besparingen bij De Lijn

Raadslid(-leden):

Julie Steendam - PVDA
Tom De Meester - PVDA

Bevoegd: Joris Vandenbroucke

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Er is een besparing van 35,5 miljoen euro op het netwerk van De Lijn. 30 miljoen euro daarvan komt vanuit de septemberverklaring en 5,5 miljoen bijkomend uit de algemene besparingen die eind vorig jaar zijn vastgelegd.

In de media is er sprake van nog 17 miljoen euro aan bijkomende besparingen die genomen zijn door de Raad van Bestuur van De Lijn. Daardoor zou het totaal uitkomen op 52,5 miljoen euro! Het zou gaan over 8,5 miljoen euro aan bijkomene besparingen op dienstverlening (geschrapte lijnen of haltes). En tegelijk wordt er melding gemaakt van 8,5 miljoen euro die, in opdracht van de Vlaamse regering, zal worden verschoven van een besparing van het netwerk naar de algemene werking (met ondermeer impact op het personeel).

Vraag:

1. Wat is de impact van deze bijkomende besparingen, beslist door de Raad van Bestuur van De Lijn, op het aanbod van De Lijn in Gent? Welke bijkomende maatregelen zijn genomen?
2. Was de schepen van mobiliteit op de vorige gemeenteraad op de hoogte van deze 17 miljoen euro aan bijkomende besparingen op het aanbod, beslist door de Raad van Bestuur van De Lijn?
3. Wat is het standpunt van het schepencollege en de vervoerregioraad over deze bijkomende besparingen?
4. Wat is de impact van de bijsturing die beslist is door de Vlaamse regering? Welke haltes of lijnen worden er daardoor gered?

Antwoord

Collega's,

Het budget waarover De Lijn beschikt, wordt niet bepaald door de raad van bestuur maar door de inkomsten uit verkoop van tickets en abonnementen en vooral door de dotatie van de Vlaamse regering. Die dotatie wordt, zoals u weet, met 35,5 miljoen euro verminderd als besparingsmaatregel ifv de Vlaamse begroting.

De raad van bestuur beslist dus niet of dat budget stijgt of daalt, het is wel haar opdracht en die van het management van De Lijn om ervoor te zorgen om het aanbod binnen dat beschikbaar budget te houden. De begroting van De Lijn moet sluitend zijn, er mogen geen exploitatietekorten opgebouwd worden. Of het is boeken toe.

In januari wordt die begroting opgemaakt en toen hebben we vastgesteld dat de kostenbasis van het aanbod – de kostprijs per kilometer – is gestegen. Daar komt door allerlei kostenposten die niet gecompenseerd worden door de dotatie van de Vlaamse regering : (sommige wel zoals gasolie en elektriciteit)

- Veroudering van chauffeurs
- Verhoogde normen inzake milieu en cybersecurity
- Vertraagde levering van elektrische bussen : hogere onderhoudskosten aan oude dieselbussen die al weg moesten zijn

Om zoveel mogelijk kilometers aanbod te kunnen rijden binnen het beschikbare budget, kijkt De Lijn continu naar manieren om die kostenbasis te beheersen en te verlagen.

Elk jaar en bij elke hertekening van het vervoersplan wordt expliciet rekening gehouden met de op dat moment geldende kostenbasis, zodat het aanbod afgestemd is op de beschikbare middelen : verhogen van de productiviteit, aanbod efficiënter maken, slimmer plannen, eigen werking stroomlijnen, maar ook door doorstromingsmaatregelen te nemen ism lokale besturen (als wij busbaan aanleggen of vrije ruimte rond tramlijn maken, scheelt dat een pak kosten voor De Lijn).

Na aftrek van de dotatie van de Vlaamse regering en inschatting van wat efficiëntiemaatregelen op de werking en planning opleveren, schiet er nog 17 miljoen euro over die uit de kostenbasis van het aanbod moet gehaald worden om binnen het beschikbare budget te blijven. Dat heeft de raad van bestuur vastgesteld op 21 januari, dus ja, daar was ik van op de hoogte.

Waar ik niet van op de hoogte was – geen enkele bestuurder trouwens - is dat de maatregelen mbt kostenbasis ook in dat pakket zaten met maatregelen ifv de 35,5 mio besparingen van de Vlaamse regering dat aan de vervoerregio's in februari is voorgelegd. Daar is niets over gezegd, in geen enkele vervoerregioraad.

Dat is pas boven water gekomen op donderdag 12 maart op een interkabinettenwerkgroep van de Vlaamse regering waarop ook De Lijn aanwezig was. Naar aanleiding van de signalen van de lokale besturen over de impact van dat pakket maatregelen, heeft de Vlaamse regering op vrijdag 13 maart de opdracht gegeven aan De Lijn dat minstens 8,5 mio euro moet gevonden worden bij de interne werkingskosten. Op maandag 16 maart heb ik een raad van bestuur samengeroepen die deze opdracht heeft omgezet in een beslissing tot aanpassing van het budget.

Op woensdag 18 maart is de vervoerregio Gent samengekomen. De Lijn heeft daar toegelicht dat er 781.000 euro terug aan het budget voor de vervoerregio wordt toegevoegd (op een totaal van ca. 114 miljoen).

Vorige week is de vervoerregioraad Gent daarover opnieuw samengekomen. De Lijn heeft daar toegelicht dat voor 781.000 euro aan besparingsmaatregelen binnen de vervoerregio Gent kunnen teruggeschroefd worden.

Concreet bekend dit voor onze stad dat een aantal ritten tussen Gent en Melle en tussen Gent en Zomergem op de lijnen 20 en 60 niet geschrapt worden en dat de frequentie van lijn 6 ook voor en na de ochtendspits gehandhaafd blijft.

Collega's,

Dit verandert niets aan het standpunt van het schepencollege en aan het standpunt dat ik heb ingenomen vorige week op de vervoerregioraad.

Wij betreuren de besparingen en stellen vast dat de voorgestelde maatregelen, hoewel nu deels getemperd, nog steeds te veel impact hebben op het openbaarvervoersaanbod in onze stad. We blijven ook het signaal richting de Vlaamse Regering sturen dat het groeipad voor het exploitatiebudget van De Lijn, zoals voorzien in de meerjarenbegroting, gegarandeerd moet worden. Dit is ook het standpunt van de vervoerregioraad Gent. Op 27 februari werd het besparingsplan daar unaniem verworpen en daar blijven we bij. Daarbovenop komt een algemeen gedeeld ongenoegen over het gebrek aan transparantie naar de vervoerregioraad. Dat signaal neem ik morgenochtend ook mee naar de raad van bestuur.
